

SKOG MILJØ

MEDLEMSBLAD FOR SKOGSELSKAPET

God påske!

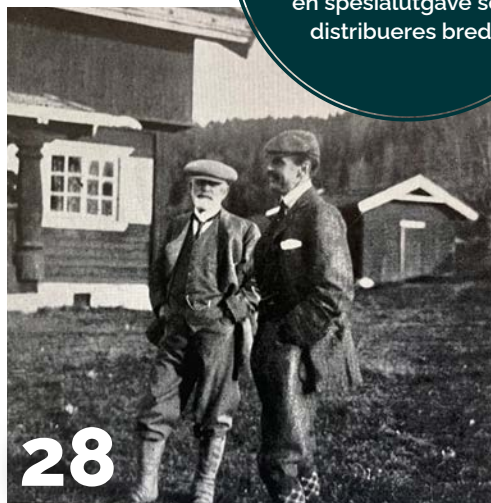
**Friluftslivets år 2025:
Statskog og Skogselskapet
løfter skogsaken**

Ungdomsløft i skogen

**Påskeaktiviteter: Båling,
fotosyntese og rebus**

Skog og Miljø sendes til alle Skogselskapets betalende medlemmer fire ganger i året. I anledning Friluftslivets år har vi laget en spesialutgave som distribueres bredt.

Skogløftet 2030: Skogløft og ungdomsløft hånd i hånd.....	4
Rekrutteringsministeren	5
Studentenes jobbmuligheter.....	6
Ungdommer i kø for sommerjobb i skogen	7
Velg Skog Nordafjells:	
En støttespiller for det nye skogfagstudiet på Steinkjer.....	8
Bruk påsken i skogen!	10
Konkurranse: Mitt tre 2025.....	15
100 år med tall om trøndertrær	16
Planteproduksjon: Varierende satsing på lauv	18
Nye trekasser og ulltråd mot snutebiller.....	20
Norge rundt med Skogselskapet.....	21
Stor interesse for skog og helse	26
Grønne pauser.....	27
Tre konger på trammen	28
Fem fylkesskogselskap runder 125 år i 2025.....	30
Hurdagene 2025: Norges ledende fagmesse for skogbruket.....	31
Mer skog, mindre skjerm!	32
Gammelt og nytt.....	34
Naturstiplakater.....	35
Barnas Skogdag.....	36

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap, Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50 | **E-post:** info@skogselskapet.no
ISSN 0803-3943
Redaktør: Siri Gjelsvik, sg@skogselskapet.no
I redaksjonen: Helene Nygaardsvik Ruud, Karl Henrik Skinstad Berke og Line Dahle
Tekst og foto: Redaksjonen, med mindre annet er opppgitt
Grafisk produksjon: Det norske Skogselskap
Trykk: Aksell AS, Aurveien 14, 1930 Aurskog, www.aksell.no
Forsidefoto: Helene Nygaardsvik Ruud

Styret i Det norske Skogselskap
Leder: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby
Styremedlemmer:
 Terje Kolstad (Møre og Romsdal)
 Marte Friberg Myre (Innlandet)
 Karin Repstad Spanne (Rogaland)
 Monica Grindberg
 Ruben R. Bøtun (ansattesrepresentant),

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 7 300 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreising til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

Vi skal skoginfluense i Friluftslivets år!

Det kan synes som alle varemerker, produkter og varer har sin egen influenser om dagen. Vi i Skogselskapet er på sett og vis skogens eget markeds- og kommunikasjonsbyrå. Og for meg personlig finnes det ikke noe mer meningsfylt å markedsføre enn skogen – det er grønt, bærekraftig og sirkulært. Hadde vår grunnlegger Axel Heiberg levd i dag, ville han blitt omtalt som skoginfluenser.

Vi er ikke bare skogens influenser – vi går fra prat til resultat gjennom helt konkrete satsninger. For grunnskolen kan vi nevne Skog på timeplanen, lokale skoleskogdager og den store plantedagen 10. juni. Til høsten inviterer vi sammen med Statskog til Barnas Skogdag 16 steder i landet, og vi lager arrangementer med tema Skog og helse, setter opp naturstiplakater i skogen, og ansetter ungdom i sommerjobb i skogen gjennom JOB:U. For å nevne noe.

Dermed svarer vi på mye av det både statsministeren, landbruks- og matministeren, næringsministeren, kunnskapsministeren og helse- og omsorgsministeren har høyt på agendaen. Det være seg ungdomsløft, klimatiltak, folkehelse eller mindre skjerm i skolen.

Vi her i Norge skal være så stolte av den enestående naturressursen som skogen er, og som dekker nesten 40 prosent av landet vårt. Og i bunn og grunn er hver og en av oss en skogeier. For Staten, gjennom Statskog, er den største skogeieren i Norge.

Skogselskapet er for å bruke skogen, men ikke forbruke den. Vi mener at skogen og naturen må få fortsette sitt naturlige kretsløp og ikke omreguleres. Ved å bevare skogen som en verdifull naturressurs, kan vi sikre bærekraftig forvaltning og bruk.

Alle bør vi være stolte skogeiere her til lands!

Vi i Skogselskapet er også opptatt av å tydeliggjøre for allmennheten forskjellen mellom varig nedbygging av natur, og et fornybart, sirkulært skogbruk. Høgst er ikke nedbygging av skog, men en naturlig del av skogens kretsløp.

Skogeierne spiller en viktig rolle som tilretteleggere for naturopplevelser og friluftsliv. Skogselskapet mener at næring og friluftssinteresser fint kan gå hånd i hånd. Her er vi en brobrygger. Vi vil gi honnør til Statskog og mange private skogeiere som tar dette oppdraget på alvor, slik at folk flest kan bruke skogen som en kilde til livskvalitet.

Skogen reparerer ikke bare helsa vår, men også klimaet – og er Norges viktigste klimaverktøy. Skog i vekst binder karbon, og bidrar til å redusere klimagassutslipp. Langlivede treprodukter fungerer som stabile karbon-

lagre. Dette gjør aktiv bruk av skogen til en avgjørende faktor for at Norge skal nå sine klimamål.

For oss i Skogselskapet er «skog» definisjonen på bærekraft. Skogen gir oss bedre folkehelse, fornybare ressurser, arbeidsplasser, naturopplevelser og en klimaeffekt som vi ikke kan erstatte. Dette skal ut til folket i Friluftslivets år 2025!

Helene Nygaardsvik Ruud

Helene Nygaardsvik Ruud
Administrerende direktør

Skogløftet

–Jeg vil veldig gjerne invitere skogeierne med på å bidra til å få flere unge inn i næringen. Jeg vet at dere trenger flere fagfolk, og her ligger det mye gull hvis vi samarbeider godt framover, sa arbeidsminister Tonje Brenna. (Foto: Norges Skogeierforbund)

SKOGLØFTET 2030

Skogløft og ungdomsløft hånd i hånd

– Skauen er en forutsetning for det norske velferdssamfunnet, sa arbeidsminister Tonje Brenna da hun åpnet konferansen Skogløftet 2030.

Konferansen Skogløftet 2030, arrangert av Norges Skogeierforbund i slutten av februar, samlet både skogeiere og -næring, politikere, miljøorganisasjoner og fagfolk fra ulikt hold. Både arbeidsministeren og landbruks- og matministeren løftet fram ungdommen fra scenen.

– Vårt mål er et aktivt og lønnsomt skogbruk og en konkurransedyktig skogindustri som bidrar til bosetting, sysselsetting og næringsutvikling i hele landet, sa Tonje Brenna.

– Verdier de må skapes før de kan deles. Og for å kunne skape alle de verdiene dere er med på å bygge, så trenger vi flere mennesker som bidrar

til å fordele dem. Vi trenger rett og slett å inkludere flere i arbeidslivet, sa Brenna, og framhevet særlig dem under 30.

– Vi må gjennomføre tidenes ungdomsløft. Og det slår meg at skogløftet og ungdomsløftet går litt hånd i hånd. Dere representerer en næring og bransje som veldig mange unge egentlig ikke vet at de savner å få lov til å prøve seg i. Det å få bruke kroppen sin, gjøre noe fysisk, forstå naturen, og skjønne hvilket stort system hver og en av oss er del av. Hvor viktig skauen er, og det å være med og ha en oppriktig følelse av å bidra til å bygge landet? Det tror jeg faktisk er noe av det seksten-, sytten- eller treogtjueåringer savner, når de

opplever å stå utenfor og ikke finne mening i tilværelsen, sa Brenna, og inviterte med det skognæringen til å bidra til å få flere unge inn.

Nyslått landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen trakk fram skogens ulike verdier:

– Skogen har så mange verdier, både jakt, friluftsliv, tømmerverdi og så videre. Det er det å finne balanserte løsninger som folk i Norge slutter seg til, som er vinneroppskriften for skogbruket i framtida, sa Sandtrøen, med henvisning til samarbeid mellom skogeierforbundet, miljøvernorganisasjoner og andre interessenter.

I likhet med ministerkollega Brenna er Sandtrøen opptatt av ungdommene:

– Blant skogvenner – vi som jobber med det til daglig – vi kan tenke at det er mange i Norge som kan noe om skog.

Sannheten er at det er stadig færre unge som får vært ute i skauen. Ved å legge opp til samlende løsninger, sammen med dem som er engasjert i natur, gjør vi noe veldig klokt. Vi må la flere ungdommer få erfaring med skauen, sa landbruksministeren.

Han brukte en tilskuddsordning fra pandemien som eksempel, hvor blant annet ungdommer var med på skogplanting.

– Noen vil sikkert tenke at ungdommene ikke er like effektive som arbeidskraften fra utlandet. Det kan i og for seg være riktig, men når vi ser på Therese Johaug i VM må vi huske at hun faktisk ikke er født med ski på beina. Hun har fått gå på ski gjennom en barndom og oppvekst. Ingen er født med plante-spett i hånda – det er kun gjennom praktisk erfaring vi kan bygge dette. Skal vi ha et produktivt næringsliv i Norge, som verdsetter teknologi og fagkunnskap i stedet for lavtlønte arbeidsplasser, så må vi la ungdommen få praktisk erfaring, sa Sandtrøen.

Under konferansen la også Heidi Hemstad, styreleder i Norges Skog-eierforbund, fram åtte skogløfter på vegne av 120 000 skogeiere. Løftene er en samlet erklæring om hvordan skogbruket i Norge skal utvikle seg framover (se egen boks). 🌿

Skogløftene:

- 🌿 Vi skal plante minst ett nytt tre for hvert vi hogger
- 🌿 Vi skal drive variert hogst
- 🌿 Vi skal skape flere arbeidsplasser i distriktene
- 🌿 Vi skal verne mer skog
- 🌿 Vi skal beskytte urskogen
- 🌿 Vi skal vise åpenhet om miljøarbeidet vårt
- 🌿 Vi skal øke tilgangen på kvalitetstømmer
- 🌿 Vi skal fortsette å ha en av Europas sunneste skoger

Kilde: Skog.no

Nils Kristen Sandtrøen er portrettet i Norsk Skogbruk nr 3/2025. les hele intervjuet på www.norsk-skogbruk.no

Rekrutteringsministeren

Vår nye skogminister Nils Kristen Sandtrøen brenner for å engasjere barn og unge i skognæringen. Og å sikre rekruttering «til alle jobbene som trengs – fra skogsmaskinoperatører til doktorstudenter».

Det var hovedbudskapet da Norsk Skogbruk besøkte den ferske statsråden som nå har inntatt kontoret i Landbruks- og matdepartementet.

Han tok over etter Senterpartiets Geir Pollestad som forsvant ut med regjeringsbruddet.

– Det viktigste er å gi barn og ungdom entusiasme for skog og alt livet som finnes der – så tidlig som mulig. Jeg er jo vokst opp på Tynset, hvor skogbruk og landbruk er bærebjelker i lokalsamfunnet. Jeg tilbragte mye tid i skogen fra jeg var liten – og i ungdommen trente jeg mye der. Skogselskapet hadde satt opp infotavler langs hele treningsrunden min, der vi kunne lære om alt fra maurens betydning i økosystemet, til skogbrukets påvirkning og effekt på norsk økonomi.

ning og effekt på norsk økonomi. Jeg tror at det er avgjørende å sørge for at ungene våre får erfaring fra skogen, hvis vi skal klare å rekruttere nok folk

inn i de grønne, fornybare næringene, sier Sandtrøen, som slår et ekstra slag for yrkesfagene og den praktiske undervisningen.

– I en periode har utdanningspolitikken vært veldig rettet mot akademiske utdanninger. Nå har vi heldigvis fått en kunnskapsminister som vil løfte den praktiske undervisningen i skolen – helt fra barnsben av. Behovene er store og vi har allerede lyktes

med å rekruttere en langt større andel ungdom inn på yrkesfag, sier Sandtrøen. 🌿

Feltundervisning for NMBU-studenter på Åsmåsan. Foto: Håkon Sparre.

Studentenes jobbmuligheter

Våren er her og mange studenter ser snart slutten på studietiden. Hva venter dem av arbeidsmuligheter? Det har de som underviser i skogbruk en oppfatning om.

TEKST: ELINE LIUM FOUIGNER, U:RED

Hanne K. Sjølie er klar i talen:

– Arbeidsmarkedet i skogbruket er ekstremt godt. Skognæringen får rett og slett ikke tak i nok kompetanse, forteller hun. Sjølie er førsteamanuensis ved Universitetet i Innlandet,

Hanne K. Sjølie, førsteamanuensis ved Universitetet i Innlandet.

studiested Evenstad. Hun forteller at mange studenter får jobb i løpet av og raskt etter studiet.

– Mange får også jobb gjennom kontaktene de har skaffet seg gjennom studietiden, forteller hun.

NYE MULIGHETER PÅ EVENSTAD

Med et nytt masterstudium har Evenstad gjort veien inn i skogbruket lettere tilgjengelig.

– Masteren er tilpasset en gruppe som ikke har hatt tilbudet før, forteller Sjølie. Den treårige masteren foregår på deltid, og er nett- og samlingsbasert.

– Tilbudet er laget med tanke på studenter over hele landet, inkludert

de som vil jobbe samtidig. Vi ønsker å skape en mulighet for å få flere inn i skogbruket, siden det er for få i næringa, konstaterer hun. Utvalget av jobber for de med bachelorgrad opplever Sjølie som bredt, men det bemerker seg enda bredere muligheter for de med master.

– Skognæringen er ikke like opptatt av mastergrad som mange andre arbeidsmarkeder, men en master i skogfag gir bredere jobbmuligheter, konkluderer hun.

BREDT MARKED FOR MASTERSTUDENTER

Professor ved NMBU, Line Nybakken, er ikke i tvil om at det nå er et veldig

Line Nybakken, professor ved NMBU.

bra marked for de som er på utkikk etter jobb.

– Studentene har veldig gode jobbmuligheter. Jeg ser mange ulike typer jobber med variasjon både i bygd og by, praktisk og teoretisk, forteller hun.

Og i noen sektorer er det alltid behov for arbeidskraft.

– Det er som regel etterspørsel etter skogbruksledere i skogeierforeningene, påpeker hun. Hun ber studentene være spesielt oppmerksomme på en ting:

– Velg noe du brenner for. Ofte medfører engasjement til de beste oppgavene og karakterene, erfarer hun.

ÅRSAKEN TIL DAGENS ARBEIDSMARKED

Fra 2000-tallet har veldig få utdannet seg innen skogbruk, noe som har ført til et etterslep i markedet. Selv om søker tallene øker og flere utdanner seg, er behovet for folk fortsatt stort.

– Gapet på over ti år hvor få har blitt utdannet gjør at vi burde ha enda flere søkere for å få ut flere kandidater hvert år, forteller Nybakken, som altså ikke er redd for at arbeidsmarkedet blir fylt opp med det første.

– Nå har vi langt flere typer jobber innen skogfaget sammenliknet med tidligere. Skogbruket har en viktig rolle i samfunnet, blant annet med tanke på klimaendringer og natur. I tillegg er det få utdannede. Det er ingen fare for å bli arbeidsledig med det første, avslutter hun.

Artikkelen er skrevet av U:RED, ungdomsredaksjonen i Norsk Skogbruk

Ungdommer i kø for sommerjobb i skogen

Søknadene til sommerjobb i skogen har strømmet på etter at årets JOB:U ble lansert. Det ligger an til å bli et rekordår, med aktivitet i en lang rekke kommuner.

JOB:U er et prosjekt hvor ungdom driver ungskogpleie i minst tre uker som sommerjobb. I forkant av arbeidsperioden sørger vi i Skogselskapet for at alle har gjennomført nødvendig kursing slik at jobben kan gjennomføres på en sikker måte. Ungdommene som blir ansatt får oppfølging av en arbeidsleder som er godt kjent med arbeidet som skal gjøres. Etter omtrent en uke er det lagt opp til en skoledag med teori om skog og skogbruket, og etter endt arbeidsperiode får alle kursbevis i ungskogpleie og erfaring og kontakter i skogbruket.

Fra starten i Hedmark i 2021 gjennomføres nå prosjektet i 10 av fylkene i Norge. Siden JOB:Us oppstart i 2021 har 320 unge vært ansatt til å rydde i skogen. Regjeringen har lansert et ungdomsløft for å snu den negative utviklingen i skolen og få 100.000 unge tilbake i arbeid. Arbeidsgivere inviteres også til å delta i dette løftet, noe

Skogselskapet gjør med JOB:U.

40 prosent av ungdommene som har hatt sommerjobb via JOB:U har vurdert å gå videre, eller gått videre med utdanning eller jobb i skognæringen, og derfor har JOB:U blitt et viktig redskap for å rekruttere nye ungdommer til skogfaget.

I tillegg har flere av ungdommene tatt på seg ungskogpleieoppdrag lokalt etter sommerjobben, noe som har bidratt til flere unge i arbeid og mer lokal arbeidskraft.

I 2022 ble det et nasjonalt prosjekt, støttet av Verdiskapningsfondet og i samarbeid med Velg Skog.

Les mer om JOB:U-prosjektet: jobu.skogselskapet.no

Velg Skog Nordafjells:

En støttespiller for det nye skogfagstudiet på Steinkjer

Skogselskapet i Trøndelag har sammen med WoodWorks Cluster etablert et nytt rekrutteringsprosjekt som har fått navnet Velg Skog Nordafjells. Det skal hjelpe det nye skogfagstudiet på Steinkjer å få en flyng start.

Sondre Aavatsmark, prosjektleder Velg Skog Nordafjells.

Med nedleggelsen av «den gamle skogskolen» på Steinkjer, den gang et treårig skogteknikerløp, i 2005, forsvant et gammelt og tradisjonsrikt utdanningstilbud i den viktige skog-regionen.

STARTER OPP IGJEN TIL HØSTEN

Til høsten lanseres det nye bachelorprogrammet i skogfag på Nord universitet på Steinkjer. Med det nye studiet er skog tilbake i studiemiljøet i byen og i Trøndelag, nå i ny drakt som universitetsstudium. Det blir da ett av tre slike tilbud her til lands, og det eneste innen høyere utdanning i skogfag nord for Dovre.

„

Det skjer mye spennende innen grønn industri i Trøndelag, og det er motiverende å få bidra til samarbeid på tvers av aktører for å bygge en sterkere og mer bærekraftig fremtid for skognæringen.

Sondre Aavatsmark

– Et etterlengtet studietilbud, slår Skogselskapet i Trøndelag og WoodWorks! Cluster fast.

REKRUTTERINGSPROSJEKT

I den sammenheng har de to organisasjonene etablert et rekrutteringsprosjekt, som blant annet skal bidra til markedsføring og rekruttering til det nye studiet.

– Prosjektet har en varighet på fire år, og skal i hovedsak gjennomføres i Trøndelag, men Nordland er også med på dette målrettede rekrutteringsarbeidet, forteller Rannveig Kristiansen i Skogselskapet i Trøndelag.

BREDERE TILNÆRMING I MIDT-NORGE

Velg Skog er merkevaren for skogbrukets rekrutteringssatsing nasjonalt, i samarbeid med regionale prosjekter. Initiativtakerne vil knytte Velg Skog Nordafjells nært opp til det nasjonale prosjektet, men altså tilpasse det utfordringene i regionen.

– Vi ser at det er behov for en bredere tilnærming i Midt-Norge og nordover, der hele verdikjeden er representert og kontakten til skolene er tettere. Det er spesielt viktig å sette inn ressurser på markedsføring og rekruttering for å bidra til suksess for det nye skogstudiet, sier Kristiansen videre.

LOKAL MANN PÅ SAKEN

Til jobben er ansatt en prosjektleder i 50 prosent stilling. Sondre Aavatsmark har utdanning innen økonomi og ledelse, men kommer fra en skog- og jordgård på Høylandet der han har hatt ansvaret

for å lede Aavatsmark Sag. Det gjør at han både kjenner og har hjerte for skognæringen.

– Jeg kommer selv fra en familie som driver aktivt skogbruk, og har vokst opp med en sterk tilknytning til skog og utmark. Vi driver også et lite sagbruk og jobber med bioenergi, så jeg kjenner verdikjeden godt og vet hvor viktig verdiskapningen fra skogen er. Det er fint å kunne bruke min erfaring til å bidra til rekruttering i bransjen, sier Aavatsmark.

VIL INSPIRERE UNGDOMMEN

Prosjektlederen gleder seg spesielt til å inspirere ungdommen, og vise dem mulighetene i næringen.

– Det er så stor bredde. Alt fra de store og små oppgavene i skogen, til industrien som følger i verdikjeden, og ikke minst innen innovasjon og forskning, påpeker han.

Samtidig ser han frem til å samarbeide tett med næringslivet og andre partnere for å nå prosjektets mål.

– Det skjer mye spennende innen grønn industri i Trøndelag, og det er motiverende å få bidra til samarbeid på tvers av aktører for å bygge en sterkere og mer bærekraftig fremtid for skognæringen, sier han.

VARIERT OG FREMTIDSRETTET

Aavatsmark mener den største utfordringen i rekrutteringsarbeidet i dag er å synliggjøre hvor variert og fremtidsrettet skognæringen er.

– Mange unge forbinder skogbruk med tradisjonelt manuelt arbeid, og vet ikke at bransjen også trenger folk med høyere utdanning på universitetsnivå – innen teknologi, innovasjon, forskning og bærekraftig industri – og mye mer, sier han.

Aavatsmark slår også et slag for kvinneandelen i næringen.

– Vi må også jobbe med holdningene til hvem som kan jobbe i skogbruket. Skognæringen og industrien trenger flere kvinner på laget, og vi må få frem at dette er en bransje for alle, sier Aavatsmark.

Til ungdommen vil han si: – Vær nysgjerrige og åpne for nye muligheter. Skognæringen er i stadig utvikling, og det er plass til alle typer kompetanse. Ikke vær redd for å ta kontakt med folk i bransjen – vi trenger engasjerte unge som kan være med på å forme fremtiden. 🌿

Kilde: Skogselskapet i Trøndelag og WoodWorks! Cluster

Bachelorprogram i skogfag

Nord Universitet lanserer et nytt bachelorprogram i skogfag høsten 2025, med studiested Steinkjer. Studiet har 20 studieplasser. Utdanningen har mål om å bidra til grønn omstilling, retter seg spesielt mot framtidens bærekraftige skogbruk, og er derfor lagt opp tverrfaglig. Tema som skogbruk, skjøtsel og produksjon, skogforvaltning og skogøkologi står sentralt, men vil kombineres med teknologisk kompetanse, kunnskap om biologisk mangfold, bærekraft og miljø, og emner innen økonomi og organisasjon. Studiet er utviklet i samspill med skognæringen og offentlig forvaltning, for å identifisere hvilken fagkompetanse skognæringen trenger for å lykkes i omstillingen. Det er også muligheter for utveksling og en kort praksisperiode, i inn- eller utland.

Mer info:

nord.no/studier/skogfag-bachelor
nord.no/studier/skogfag-arsstudium

I møte med ungdommen på utdanningsmesser

På standen i Trondheim deltok Kristin Slynghstad, daglig leder i Velg Skog, Eirin Vikan, skogambassadør og skogbruksleder trainee i Allskog, Amy Eycott, studieprogramansvarlig for det nye bachelorstudiet i skogfag ved Nord Universitet, samt Sondre Aavatsmark fra Skogselskapet i Trøndelag.

Skogselskapet deltok på messen Utdanning & Karriere 2025 i Trondheim og i Namsos for å vise frem skogfag som en spennende og fremtidsrettet karrierevei. Mange ble overrasket over skognæringens utvikling og hvilke muligheter som ligger innen næringen.

Arrangementet i Trondheim er den største utdanningsmessen i regionen, med rundt 5000 besøkende, hovedsakelig elever fra ungdomsskole og videregående skole. I Namsos er messen noe mindre, men like så viktig for ungdommene og næringslivet i Namdalen. Samlingene ga en unik mulighet for deltakerne til å utforske ulike utdannings- og karrieremuligheter i sine regioner.

Bruk påsken i skogen!

La barn eller barnebarn øve seg på å tenne bål – filmen ser dere sammen på skogpåttimeplanen.no.
Lag superkongler sammen – det er verdens beste opptenningsbrikett. Og se på tipsene til bålmat, og velg noe dere ikke har prøvd før? Vi ønsker alle våre lesere en god påske, med god tid ute mellom trærne. Husk – 120 minutter i skogen hver uke, har målbar effekt på både kropp og hode.

For å lage et bål, trenger du ...

... **en bål plass**. Bruk helst en bål plass som allerede finnes, så det blir minst mulig spor i naturen. Pass på at ikke det er noe i nærheten som kan ta fyr.

... **tørr ved**. Det går ikke an å fyre med våt ved, det blir bare røyk. Det er lurt å ta med noen vedkubber hjemmefra.

Da vet du at veden er tørr og du ødelegger ikke de levende trærne.
Tips: Hvis du lurer på om veden er tørr, kan du slå kubbene mot hverandre. Tørr ved lager en skarp, fin lyd. Fuktig ved har en myk, dump lyd.

... **noe tørt som tar lett fyr**, for å gi resten av veden litt starthjelp.
Tips: Du kan spikke fliser, eller lage «fakkelveid» – hvis du fliser opp kanten på veden eller pinnene, tar det lettere fyr. Du kan også finne tørre kvister og kongler i skogen.

Du kan også lage deg en superkonge! Se oppskrift på neste side.

... **luft**. Ikke legg kubbene for tett – bålet trenger oksygen for å brenne.

PS: Husk at du fra 15. april til 15. september kun kan tenne bål i utmark der det åpenbart ikke kan medføre brann, Skogbrannfaren er større når det er varmt og tørt. Hvis du oppdager at det brenner i skogen, ring brannvesenet på nødnummer 110.

I innmark kan du tenne bål i samme periode som for utmark – hvis du har fått tillatelse fra grunneier eller bruker.

Bålmat

OSTESMØRBRØD

Du trenger: Brødsriver, ost, skinke, eller annet pålegg du liker.

Slik gjør du: Legg pålegget mellom to brødsriver. Pakk inn smørbrødet i aluminiumsfolie. Legg dem i glørne til osten smelter.

PINNEBRØD

Du trenger: Lag pinnebrøddeig hjemme, eller ta med ferdig pizzadeig fra butikken.

Oppskrift: 4 dl hvetemel, 0,5 ts salt, 2 ts sukker, 2 ts bakepulver, 5 ss olje, ca 1,5 dl vann. Bland alt det tørre først. Tilsett vann og olje, og rør det sammen til en glatt deig. Hvis den blir for klissete kan du drysse på litt mer mel. Pakk deigen i en pose med litt olje, så den ikke klitrer seg fast.

Slik gjør du: Spikk pinner, og tvinn deigen rundt pinnene. Deigen skal ikke være så tykk – da blir den ikke ordentlig gjennomstekt. Stek over glørne.

Tips: Snurr dem sammen med ost, eller dryss på kanel og sukker før du steker dem!

BÅLPIZZA

Du trenger: Tortillalefser, tomatsaus, ost og valgfritt fyll. Stekepanne til bålet.

Slik gjør du: Smør tomatsaus på en tortillalefse, legg på ost og fyll, og stek den i en panne over bålet.

POPCORN PÅ BÅL

Du trenger: Popcornkjerner, olje, salt og aluminiumsfolie.

Slik gjør du: Legg popcorn og olje i en stor foliepakke. Lukk den godt. Fest den i en pinne eller legg den ved glørne til den begynner å poppe.

FOLIEBAKTE GRØNNSAKER

Du trenger: Grønnsaker du liker, salt og pepper og litt olje.

Slik gjør du: Kutt grønnsakene i små biter. Legg dem i folie med litt olje og krydder, og pakk tett.

Legg pakken i glørne i 20-30 minutter.

Tips: Gjør ferdig pakkene hjemme før du går på tur!

SJOKOLADEBANAN

Du trenger: Banan, sjokolade og aluminiumsfolie.

Slik gjør du: Skjær et snitt i bananen uten å fjerne skallet. Fyll med sjokolade, pakk inn i folie, og legg i glørne i 5-10 minutter.

Tips: Fyll bananen med marshmallows også!

FISK I FOLIE

Du trenger: Fiskefilet, smør eller olje, sitron, krydder og aluminiumsfolie.

Slik gjør du: Legg fisken i folie med smør, sitron og krydder.

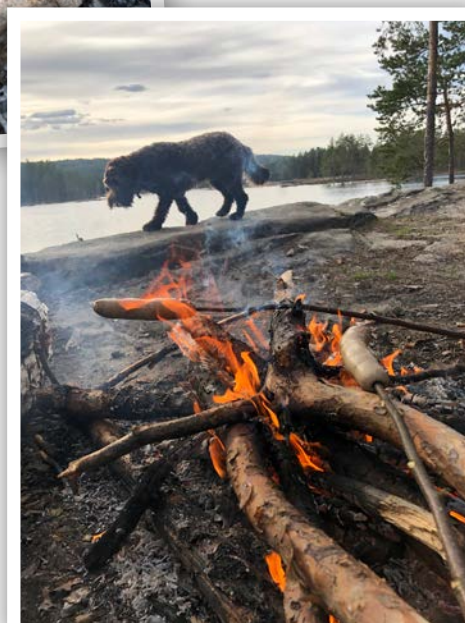
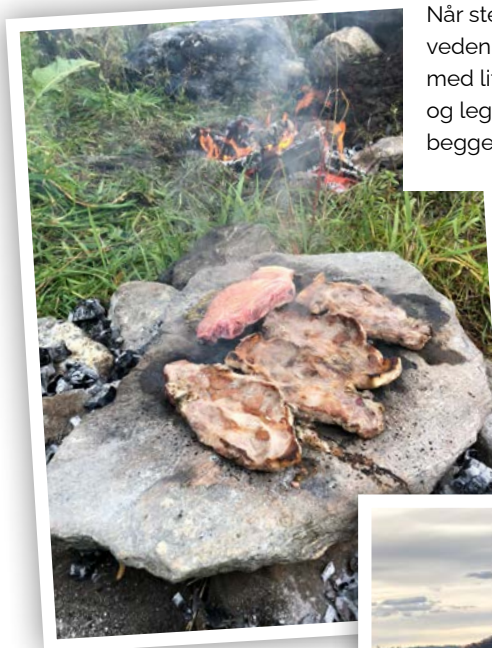
Pakk godt, og legg i glørne i 15-20 minutter.

Tips: Bruk glør, ikke flammer. Mat stekes jevnere og svir seg mindre over glør enn i direkte flammer.

BÅLKOTTISER

Du trenger: Flat stein/steinhelle, koteletter og krydder.

Slik gjør du: Tenn bålet oppå et par flate steiner eller en tjukk steinhelle. Når steinene er skikkelig varme, skyv veden til siden. Børst steinene rene med litt granbar. Krydre kotelettene, og legg dem rett på steinen. Stek på begge sider til de er ferdige.

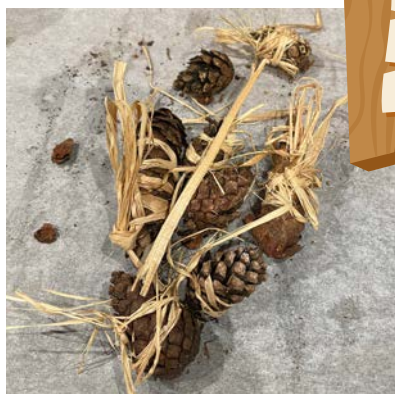
Pølser er alltid en sikker vinner.

Superkongla

Sånn lager du superkongler!

Kongler med
stearin er supre
til opptenning

Du trenger:

- Tørre kongler (du kan tørke dem i komfyren)
- Stearin (rester av stearinlys).
- Noe du kan smelte stearin i (en gryte, eller et gammelt syltetøyglass som du setter i et vannbad).
- En sleiv (du må ha noe å røre med, og noe å fiske opp konglene med).
- Matpapir eller aluminiumsfolie konglene kan tørke på.

Sånn gjør du:

- Smelt stearinen
- Ta oppi et par kongler av gangen. Rør godt så de får stearin over hele seg.
- Legg konglene til tork på papir eller folie.

Tips:

- Hvis du vil, kan du feste litt hyssing rundt konglene før du legger dem i stearinen.
- Det blir som en veke til å tenne opp med.
- Da kan du holde i hyssingen når du dypper konglene i stearinen.
- Superkongler er også fine til presang!

Husk:

- Smeltet stearin er veldig varmt. Vær forsiktig så du ikke brenner deg.
- Ikke tøm flytende stearin i vasken. Da blir den tett.

Påskeeggjakt

Påskeeggjakt i skogen er en klassiker. Her er forslag til årets rebus.

Tegn et skattekart med forskjellige poster, eller legg et hint til hvor neste post er gjemt sammen med hver oppgave.

Lag et enkelt kryssordark med plass til løsningsordet for hver oppgave. På arket markerer du hvilke bokstaver fra hvert ord som til sammen forteller hvor påskeegget er gjemt.

FORSLAG TIL OPPGAVER

(se løsningsord under bildet):

1. Finn noe som er grønt, mykt og lukter skog.
2. Kjenn på barken på trærne rundt deg. Noen er glatte, noen er ru. Hvilket tre er kjent for hvit bark med svarte flekker?
3. Jeg har buskete hale og piler fra tre til tre, jeg gjemmer små kongler – kan du gjette hvem jeg er?
4. Stå i sola og se etter skyggen din. Kan du herme etter skyggen til skogens største dyr?
5. Inni trærne finnes det en hemmelighet. Hva kan du telle for å finne ut hvor gammelt et tre er?
6. Hvilket bartre har lange kongler?

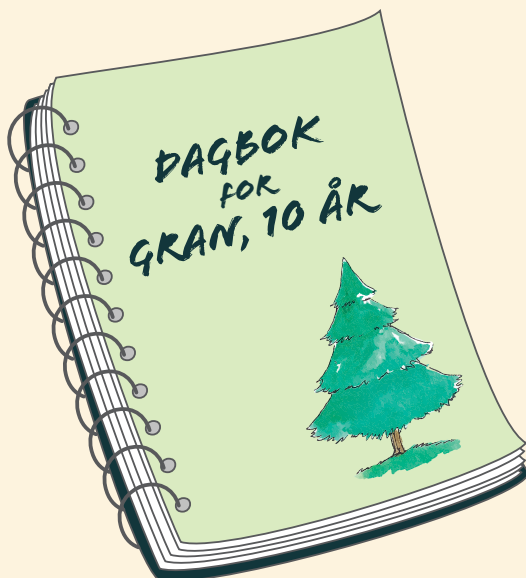
FOR Å FINNE EGGET I SKOGEN, KAN DU GI ULIKE HINT:

- ☞ Hvilket bartre har lange barnåler? (Let ved en furu)
- ☞ Finn et tre som er like høyt som deg.
- ☞ Let der ekornet bor. (Gjem egget oppi et tre)

Løsningsord:

1. Mose (S) 2. Bjørk (K) 3. Ekorn (O) 4. Elg (G) 5. Årringer (E) 6. Gran (N)

Treets dagbok

«Treets dagbok» er en skatt fra arkivet vårt, som vi har oppdatert. Les den sammen med store og små!

Digital versjon på bokmål og nynorsk finner du her:

skogpåtimeplanen.no/treets-dagbok

Treets dagbok er et godt eksempel på hvordan Skogselskapet har jobbet med formidling til barn og unge i mange år – Treets dagbok er fra 60-tallet – og som har den lavterskel-tilnærmingen Skogselskapet ønsker å ha. Vi vil skape mer engasjement for skogen blant flere, blant annet gjennom å fortelle gode historier. Treets dagbok har allerede blitt delt ut på arrangementer (bokstavelig talt) både i øst og vest, og blir tatt godt imot! Vil du bestille et opplag av Treets dagbok?

Ta kontakt på info@skogselskapet.no

Fotosyntese-quiz

Vi i Skogselskapet mener et alle barn og voksne må kjenne til fotosyntesen og kretsløpet.

1. Hva trenger planter for å lage mat gjennom fotosyntesen?

- ☐ A) Jord, snø og lyd
- ☐ B) Sollys, vann og karbondioksid
- ☐ C) Måneskinn, melk og luft

2. Hvor skjer fotosyntesen i planten?

- ☐ A) I røttene
- ☐ B) I blomstene
- ☐ C) I bladene

3. Hva heter det grønne stoffet i blader som fanger sollys?

- ☐ A) Klorofyll
- ☐ B) Klorin
- ☐ C) Kromoplast

4. Hvilken gass tar planten inn fra lufta?

- ☐ A) Oksygen
- ☐ B) Karbondioksid
- ☐ C) Helium

5. Hva slags gass gir plantene fra seg under fotosyntesen?

- ☐ A) Helium
- ☐ B) Metan
- ☐ C) Oksygen

6. Hva slags væske suger røttene opp fra bakken?

- ☐ A) Juice
- ☐ B) Vann
- ☐ C) Syre

7. Når på døgnet foregår fotosyntesen?

- ☐ A) Om natten
- ☐ B) Om dagen
- ☐ C) Hele døgnet

8. Hva lager planten ved hjelp av fotosyntese?

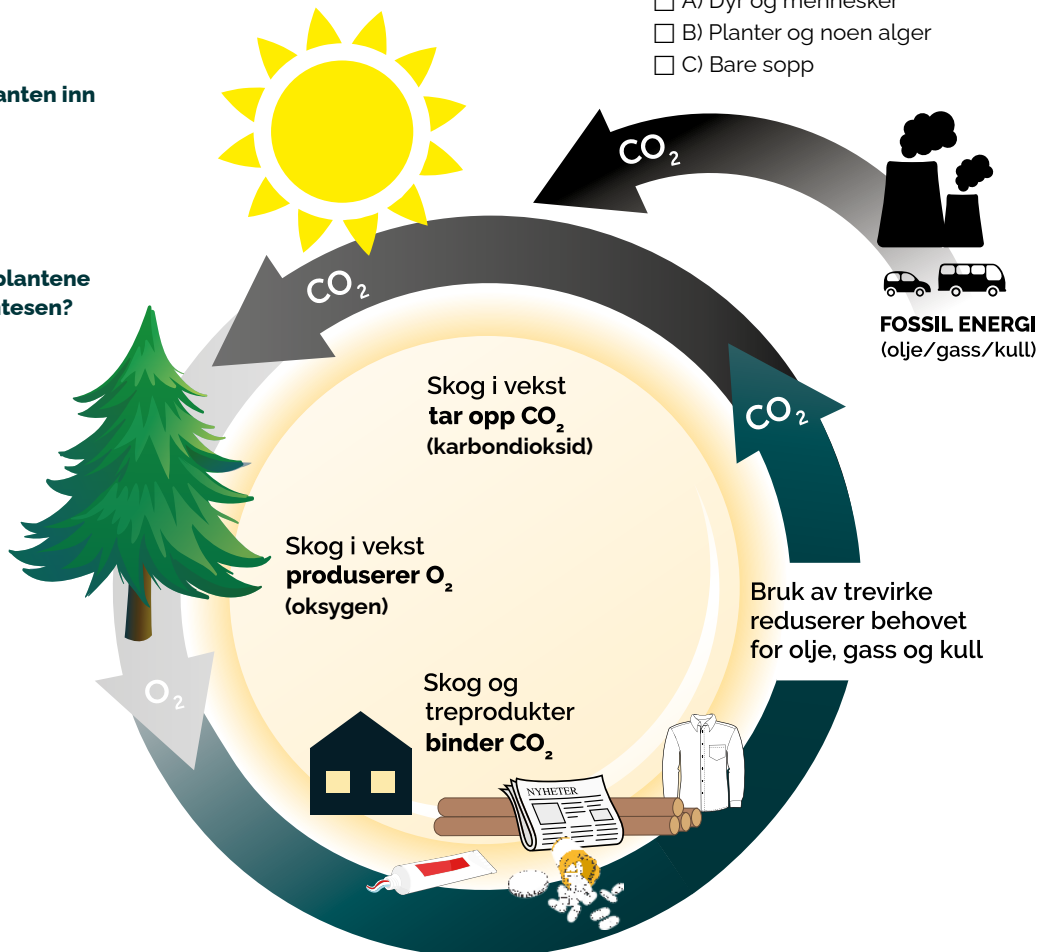
- ☐ A) Oksygen og sukker
- ☐ B) Sand og leire
- ☐ C) Vann og jord

9. Hvorfor er fotosyntese viktig for mennesker?

- ☐ A) Den lager oksygen vi trenger
- ☐ B) Den gir oss regn
- ☐ C) Den fjerner alle insekter

10. Hvilke levende ting kan gjøre fotosyntese?

- ☐ A) Dyr og mennesker
- ☐ B) Planter og noen alger
- ☐ C) Bare sopp

FASIT

1. B
2. C
3. A
4. B
5. C
6. B
7. B
8. A
9. A
10. B

Konkurranse: Mitt tre 2025

Har du et tre du liker spesielt godt? Et tre med en artig historie? Eller kanskje du vet om et veldig tjukt tre?

I anledning Friluftslivets år 2025 gjentar Skogselskapet konkurransen «Mitt tre». Oppfordringen er som følger: Dra til skogs og se hva du finner!

Har du et tre du gjerne setter deg under når verden blir grå og trist? Et kjempetre i marka du aldri blir lei av å beundre? Har du blitt fridd til under et spesielt tre? Vet du om et tre med en fin historie? Et tre som klamrer seg fast der ingen skulle tru at nokon kunne bu? Eller om et veldig tykt tre? Både størrelse, utseende og personligheten teller.

DU KAN DELTA I FLERE KLASSER:

- ☞ Det beste bildet
- ☞ Den beste fortellingen
- ☞ Det tykkeste treet
- ☞ Det morsomste treet

Finn ditt favoritt-tre, ta bilder og skriv gjerne en historie knyttet til treet. Vil du måle tykkelsen, oppgir du omkretsen 1,3 meter over bakken.

SLIK DELTAR DU:

Du deltar ved å poste bildet på Facebook eller Instagram, med følgende merking:

Tagg @skogselskapet – og bruk #MittTre2025 #FriluftslivetsÅr

(Bruker du ikke sosiale medier, kan du sende oss bildet på epost: info@skogselskapet.no)

Vi trekker en deltakerpremie hver måned fram til oktober.

Hovedvinnerne kåres i oktober, i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse

Død ved er viktig for det biologiske mangfold. Særlig viktig for sopp, insekter, moser, lav og fugl.

100 år med tall om trøndertrær

I Skogselskapet i Trøndelag sitter skogkonsulent Hans Chr. Brede godt fordypet i tall som mange vil karakterisere som «for spesielt interesserte». Utviklingen i den trønderske skogen er kartlagt, på felt etter felt. Skogsareal og død ved har fått egne artikler. Volum, tilvekst og antall trær - flere artikler er på vei.

Hans Chr. Brede, skogkonsulent i Skogselskapet i Trøndelag.

– Vi har planlagt ti slike temaartikler i løpet av året. Vi ser at det er stor interesse for det, sier Brede, som både erkjenner at dette er en viss grad av skogsnerding, og gladelig står fram som skogsnerd.

– Det handler om å utvikle kunnskap om skogen i Trøndelag i tid og rom. Objektiv informasjon om hvordan det var, og hvordan det er, når det kommer til skog og skogbruk. Det er et viktig perspektiv å ha med seg, kanskje særlig når debatten i media tilspisser seg, mener han.

Statistikken er basert på tall fra Landsskogtakseringen. Aktivitetsdata, som hogst og skogkultur, finnes på kommunenivå for de siste 100 årene. Tallene på skogens utvikling går like langt tilbake, men på fylkesnivå.

– Når det snakkes om skog i media, handler det om den nasjonale utviklingen. De store skogstrøkene på Østlandet dominerer. For oss er det viktig å flytte det så nært som mulig – altså gjøre det relevant for Trøndelag, sier Brede, og oppsummerer dermed også den viktige dynamikken mellom fylkes-skogselskapene og sentraladministrasjonen.

– Vi må konsentrere oss om vår virkelighet, som er et litt annet bilde enn nasjonalt. Skogen i Trøndelag er mindre i bruk, i betydningen skogbruk, enn på Østlandet, sier han.

Brede trekker særlig fram tre ting som skiller seg ut: Aktivitetsnivået (skogbruket), skoghistorien, og selve skogen.

– Vi har færre treslag. Det er gran, gran og gran, og furu og litt bjørk. Det er

flere varer i hyllene lengre sør. Men det kan endres framover, blant annet har vi også forsøk med lauv her i området.

Der det på nasjonalt nivå kan gis inntrykk av at tilveksten har nådd toppen, viser tallene i Trøndelag noe annet.

– Her peker pilene fortsatt oppover. Vi har heller ikke den samme tørkeproblematikken som lengre sør.

Med tallene foran seg har Brede også forventninger for framtiden.

– Det blir spennende å se responsen på aktiviteten for 70-80 år siden. Om det vil føre til en aktivitetsøkning, og produseres mer tømmer på samme areal, sier han.

– Motivasjonen for å stifte Skogselskapet var at det stod dårlig til med skogressursen i landet. Vi kan si at vi ble dannet på datidens naturkrise. Samtidig brydde man seg ikke så mye om friluftsliv på den tiden, sammenliknet med i dag. Det handlet om tømmerressurser og forsyvende tjenester. Senere har det kommet til flere aspekter, som kulturelle, biologiske og klima. Verdien av skog – altså hvordan vi ser på den – har utviklet seg over tid. Det er et perspektiv det er viktig å ha med seg, mener Brede.

Hans Chr. Brede har sin skogfaglige bakgrunn fra Ås, og har vært tilknyttet/ansatt i Skogselskapet siden 1997. Han holder foredrag for NTNU, kommuner, statsforvaltere og andre.

I verneområder er det strenge regler, der døde busker og trær er vernet mot skade og ødeleggelse. Mengden død ved i urskog er anslått til å være fire ganger høyere enn i dagens skoger.

Død ved i Trøndelag

Død ved ble første gang målt i Trøndelag gjennom Landskogtakseringen for perioden 1921-23. Den gang ble det registrert 1,4 millioner kubikkmeter tørre og vindfelte trær. Kriteriet var at trærne egnet seg til fyringsved.

Trøndelag ble sammenlignet med Østfold, Akershus, Hedmark og Vestfold, og i Trøndelag hadde vi to til tre ganger så mye død ved som de andre fylkene. Våre skoger ble omtalt som dårlig opprensket. Forskjellene ble begrunnet i dårligere avsetningsforhold og mer spredt bebyggelse. Trær var nok en mer eksistensiell ressurs på 1920-tallet enn i dag. Døde trær ble ansett som en ressurs så lenge det gikk an å putte det inn i en vedovn. Skogsarbeiderne sparte nok heller ikke slike trær når de var ute på vinterhogst med øks og svans, og fløyta tømmer i vårkalde elver. Setringa tok også sitt under sommersesongen.

Senere har død ved blitt registrert som miljøelementer på landskogtakseringens faste flater. Hvert år oppsøkes 1/5 av flatene. Dette gir grunnlag for jevnlige oppdateringer.

Ved den siste registrering i 2021 var det 16,9 millioner kubikkmeter død ved. Årlig tilføres det ca. 100 000 kubikkmeter ny død ved, og det utgjør ca. 7 kubikketer pr år på en gjennomsnittlig skogeiendom. I tillegg havner fortsatt en del i vedovnen som for 100 år siden.

Les mer: skogselskapet.no/skogen-i-trondelag

Planteskolene selger stadig
mer lauvplanter. Her fra
Skogplanter Østnorge.
Foto: Mari Løken Rognerud,
Skogplanter Østnorge

Planteproduksjon:

Varierende satsing på lauv

Planteskolene rundt om i landet ser nå en klart økende interesse for varmekjære treslag hos skogeierne. Mens enkelte planteskoler fortsatt bare produserer gran og furu, samarbeider andre om lauvproduksjonen. Her er en oversikt over lauvproduksjonen hos ulike planteskoler.

TEKST: HELGE HVOSLEF (UTDRAG FRA ARTIKKELSERIE I NORSK SKOGBRUK)

SKOGPLANTER MIDT-NORGE

Skogplanter Midt-Norge ligger på Kvatninga i Overhalla kommune, og samarbeider med Alstadhaug plante-skole i Nordland på hengebjørk.

– Alt er solgt ut, 40 000 planter som stort sett er produsert på Alstadhaug og litt på Kvatninga, forteller daglig leder i Skogplanter Midt-Norge, Jon Magne Tyldum.

Videre er det stigende etterspørsel etter svartor.

– Vi har mellom 1000 og 2000 svartorplanter. Frøplantasjen med svartor på Kvatninga vil etter hvert gi den nødvendige frøforsyningen til planteskolen, sier Tyldum.

Han kan også fortelle at Kvatninga har et NIBIO-forsøksfelt med ask, der utvalgte askeskloner prøves ut med hensyn til askeskuddsyke og resistens.

Videre kommer noen forespørsler etter selje, rogn og gråor. Det er aktuelt blant annet i et pågående restaureringsprosjekt med gråor, for å binde leire-skråninger. Tyldum opplever at skogeiere nå generelt tenker mer på å skape et variert skogbilde enn før.

ALSTADHAUG PLANTESKOLE

Alstadhaug Planteskole i Nordland har produsert 39 000 planter med hengebjørk. Det er provenienser fra Sanderud, samt en vestlandsproveniensi, Nesane.

Svartorbeholdningen er på rundt 3000 planter av Sanderud-proveniensen.

– Det er lav etterspørsel etter lauv lokalt, og alt av hengebjørk og svartorplanter er leieproduksjon for Kvatninga. For treslag som gråor, selje og rogn er det ingen etterspørsel, forteller Magnar

Johnsen, styreleder i Helgeland Skogselskap.

MEGARDEN PLANTESKOLE

Megarden har ikke egen planteproduksjon, men distribuerer skogplanter fra Kvatninga. Her er beholdningen for hengebjørk 20 000 planter, og for svartor 2000–3000.

– Markedet for svartor er på stedet hvil, mens det er markert økende interesse for bjørk. Her er det tilgangen som begrenser. Vi kunne solgt 10 000–20 000 til hvis vi hadde nok bjørkeplanter. Men det er bare et par større bestillinger i året til etablering av hengebjørk til produksjonsskog. Mange ønsker mer luft inn mot husveggene i overgang mellom granskog og bebyggelse i skogreisingsstrøk, forteller Andreas Furnes Fjærli i Skogselskapet i Møre og Romsdal.

Dunbjørk kommer av seg selv. I år hadde imidlertid planteskolen forespørsel etter eik, 300 planter totalt. Disse hentes fra Vxtr Reiersøl nå til våren.

NORGESPLANTER AS

Hilde Hoff Skinnes informerer om at planteskolen som ligger henholdsvis i Hokksund og på Gvarv bare produserer gran og furu, slik det er i dag.

VXTR REIERSØL

Vxtr Reiersøl planteskole i Agder har satset mye på lauvtreslag. Det ikke bare å gå over til nye treslag i skogbruket. Bengt Tovslid i Vxtr planteskole opplever at parallelt med den økte interessen for små lauvplanter, øker også behovet for mer kunnskap om

lauvskogbruk. Han savner mer oppfølging fra næringen.

– I dette nye markedet ser vi et stort behov for snarlig å øke kunnskapen omkring edellauvskogen. Skogbruksmiljøet har spisskompetanse på gran og furu. Etablering og skjøtsel av treslag som eik, svartor, hengebjørk og bøk er det derimot veldig få skogbruksveiledere som kan hjelpe til med, og det er et problem for oss, forteller Tovslid.

SKOGPLANTER INNLANDET OG SKOGPLANTER ØSTNORGE

Hos Skogplanter Innlandet på Sønsterud produseres det kun gran og furu. Hos Skogplanter Østnorge på Biri produseres det en del hengebjørk og noe svartor.

Les mer om lauvtreplanting i skogbruket i Norsk Skogbruk nr 3-2025

Skogselskapets medlemmer får 15 % rabatt på abonnement på Norsk Skogbruk

Nye trekasser og ulltråd mot snutebiller

Prosjekt Skogplanter 4.0 er inne i sitt andre prosjektår. Foreløpig har man oppnådd gode resultater med ulltråd mot snutebiller, og ny lokal trekasseproduksjon er på plass.

TEKST OG FOTO: RANNVEIG KRISTIANSEN, SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Prosjektet har syv delområder (se faktarute). På noen av utviklingsområdene har det skjedd mye, blant annet innenfor snutebillebekjempelse, emballasje og digitalisering.

SNUTEBILLEPROSJEKTET

Prosjektleder Erlend Grande viser til lovende resultater i snutebilleprosjektet, der 98 prosent av plantene beskyttet med ulltråd har overlevd det første året ute i felt. Til sammenligning var overlevelsen 50 prosent for de kjemisk behandlede plantene.

– Med de lovende resultatene for ulltråd-beskyttelse, vil det være en prioritert oppgave for prosjektgruppa å jobbe videre med. Før det kan kommersialiseres må vi legge ut flere forsøk i større skala, og kvalitetssikre at det fungerer godt over tid uten negative konsekvenser for skogplantene, sier Grande.

Utvikling av robuste planter er også sentralt i snutebilleprosjektet. Tanken er å produsere enda kraftigere planter i et nytt pottebrett med større pottevolum, og på en kostnadseffektiv måte.

Et siste tiltak mot snutebilleangrep er å teste ut planting før hogst. En testplanting er gjennomført, og feltet følges opp.

EMBALLASJE

For emballasjeprosjektet har Skogplanter Midt-Norge (SPMN) nå etablert leveranse av trekasser i samarbeid med Høylandet Sagbruksservice, som leverer precutmateriale klare til stifting.

– Materialene som brukes er fra lokale skoger. Trolig har trevirket startet sitt liv nettopp på SPMN sin planteskole på

Kvatninga, sier Grande. Med stabil produksjon av trekasser er neste skritt er å etablere en god retur- og gjenbruksordning.

– For at kassene skal kunne brukes flere ganger, må vi få dem returnert i god stand. Her er det viktig at kassene knyttes opp riktig. I første omgang ønsker vi å få returnert flest mulig kasser uten at det legges pant på. Vi skal videre se på muligheter for desinfisering av trekassene, slik at vi trygt kan ha dem på lager, sier Grande.

DIGITALISERING

De norske skogplanteskolene ønsker også i fellesskap å få en mer digital hverdag enn i dag. Tradisjonelle papirskjema som videreføres inn på data skal erstattes med en digital og mer automatisk registrering av produksjonsdata.

– For å lykkes med det har prosjektet inngått et samarbeid med BDO Norge (et regnskaps- og internasjonalt rådgivnings- og revisjonsselskap, red. anm.). Selskapet skal bistå med kartlegging internt i planteskolene, og å finne leverandører som matcher våre behov og krav. På sikt er det ønskelig å koble en digital løsning ut mot kunder, og forhåpentligvis helt ut til skogeier, opplyser Grande.

Han forteller at målet er et produkt som sikrer bedre registreringer internt i produksjonen, samt en digital arkivering av dokumentasjonskrav.

FAKTA: Skogplanter 4.0

Skogplanter Midt-Norge (SPMN) fikk i 2023 innvilget et nytt prosjekt som samler næringen i å løse felles problemstillinger knyttet til skogplanteproduksjon og foryngelse. Kostnadsrammen for det 3-årige prosjektet er på 9 millioner, der Innovasjon Norge bidrar med et tilskudd på 3,5 millioner.

Prosjektet fikk navnet Skogplanter 4.0, der økt automasjon og digitalisering sammen med redusert kjemikaliebruk står sentralt. For å nå disse målene er Skogplanter 4.0 inndelt i syv ulike delprosjekt som delvis henger sammen:

- 1 – Beskyttelse av planter mot gransnutebiller
 - 2 – Videreutvikling av emballasje
 - 3 – Økt automatisering av produksjonen
 - 4 – Digitalisering og sporing i produksjonen
 - 5 – Kundeportal og nettbutikk
 - 6 – Eksport til Sverige
 - 7 – Energioptimalisering av planteproduksjon
- Samarbeidspartnere i prosjektet Skogplanter 4.0 er Statskog, Nortømmer, Allskog, SB Skog, Norgesplanter, Skogplanter Innlandet, Skogplanter Øst-Norge, Alstahaug planteskole, Skogselskapet i Møre og Romsdal og Skogselskapet i Trøndelag.

SOGN OG FJORDANE

Familieskogdag i Luster

Laurdag den 8. mars møtte det opp mellom 90-100 på familieskogdag med demonstrasjon av Dalen vedkløyvar og ein masse aktivitetar for

store og små. Alle fekk servert grønne, heimelaga skogsmarshmallows, grillpølser, skogskaffi og saft. Av aktivitetar var det vedkløyving, islagning, bygging

med laftestokkar, kubbesaging, gjettekonkurranse med premiar og spikking. Dette var det tredje året på rad med familieskogdag.

ØSTFOLD

Flerbruksprosjekt i skog om alternative hogstformer

Skogselskapet i Østfold har i samarbeid med Glommen Mjøsen skog og Halden kommune blitt enige om å starte et flerårig prosjekt knyttet til alternative hogstformer, for å imøtekomme samfunnets krav til reduserte klimagassutslipp og ivaretagelse av biologisk mangfold. Det vil også være ønskelig å gjennomføre mindre delprosjekter innenfor prosjektområdet knyttet til eksempelvis ulike skjøtselstiltak på ungskog og valg av treslag etc. Skogsområdet vil bli benyttet til undervisningsformål både for skogeiere og skoleelever.

Et annet tema det er interessant å få litt praktisk kunnskap om, er hvordan ta i bruk salgsvaren karbonkreditter

i skogbruket i Norge, og hvilke virkning vil dette ha på eksempelvis biologisk mangfold, skogøkonomien og virkestilgangen for treforedlingsindustrien i Norge. Kan andre driftsformer også utløse en kompensasjonsordning på linje med karbonkreditt?

Halden kommune er økonomisk bidragsyter til prosjektet, og Skogselskapet forplikter seg til å drive prosjektet i minimum 10 år. Kommunens bidrag skal gå til å dekke merkostnader i forbindelse med utprøving av alternative driftsformer. Når prosjektet har kommet i gang, kan det være aktuelt for kommunen å gi ytterligere støtte til konkrete tiltak.

SOGN OG FJORDANE

Fagkveld med fokus på ved og vedproduksjon

Fredag 7. mars hadde Skogselskapet i Sogn og Fjordane i samarbeid med Luster skogeigarlag ein fagkveld med fokus på ved- og vedproduksjon. Forfattar og foredrags-haldar Øyvind Stranna Larsen tok turen heilt frå Kongsberg til Indre Sogn.

Det var 25 deltakarar som deltok på fagkvelden. Etter foredraget var det sosialt samvær med spekemat og mogelegheit for kjøp av drikke i Bremerfjosen.

Finnmark skogråd på møte i Lakselv. Fv: Kathe Persen, Helge Molvig, Tom Mikalsen, Tor Håvard Sund, Ketil Wikan, Kjetil Hanssen. Ivan Lingås hadde meldt forfall.

FINNMARK

Alle hattene samlet i skogråd

I Finnmark er de som jobber med skog enige om et felles mål. Siden januar 2024 har aktørene vært samlet i Finnmark skogråd, en modell flere fylker nå vurderer å kopiere.

Diskusjonene om saker som angår skog og skogbruk går ofte på tvers mellom myndigheter, politikk, grunneier

og organisasjoner, var Skogselskapet i Finnmarks erfaring.

– Vi samlet alle «hattene til en hatt» i januar 2024, ved at vi opprettet «Finnmark skogråd», sier Tor Håvard Sund, skogbrukssjef i Finnmark og nordre Nord-Troms.

Finnmark skogråd er sammensatt av:

Finnmarkseiendommen v/Kate Persen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark v/Helge Molvig, Finnmark treforum v/Ketil Wikan, Finnmark skogselskap v/Kjetil Hanssen, Finnmark fylkeskommune v/Ivan Lingås (Nkf) og kommunenes skogbrukssjef Tor Håvard Sund.

Skogrådet møtes en gang i måneden til en times teamsmøte om hjertesaker, tanker og utfordringer om skog og skogbruk som angår oss og alle.

13.mars hadde skogrådet et fysisk møte i FeFo sine lokaler i Lakselv, og vi inviterte FeFos nye direktør Tom Mikalsen med på møtet. På agendaen denne gangen var det tema rundt frokostseminar og stand på handelsmessa i Lakselv den 10. mai.

Finnmark er et fylke der skogressursene og lokal trelast gikk fra å være svært sentralt og betydningsfullt før og i etterkrigsårene og fram til åttitallet, til i dag hvor skog- og trenæringen har mindre betydning. Da er det viktig å vise synlighet, og løfte skogen og skogens betydning. Spesielt når vi vet at i skogen er der vi kan gjøre best og billigst bidrag i klimasaken, samt formidle at om 30 år er det tre til fire ganger mer hogstmodent skogvolum fylket enn det var for over 100 år siden. Dette er et verdifullt og verdiskapende budskap.

ØSTFOLD

OakBreed

Formålet med OakBreed-prosjektet er å identifisere eiketrær med spesielt gode egenskaper, samle eikenøtter fra disse og etablere en frøavlsbestand. Skogselskapet skal bistå prosjekteier, som er Det norske Skogfrøverk, i arbeidet med å finne plusstrær og sanke nøtter og biologisk materiale av disse trærne, samt å etablere forsøksfelt for provenienstesting.

Skogfrøverket har i 2024 revidert Strategi for skogplanteforedling og frøforsyning 2010-2040. I den forbindelsen er det satt nye mål for produksjon av foredlet frø av både gran, furu, svartor og hengebjørk. I tillegg skal vi etablere frøkildebestand eller frøplanteplantasjer for sommereik, vintereik, ask, bøk og spisslønn. Skogselskapet i Østfold er positive til å omdisponere arealer til disse formålene, og tilbyr Skogfrøverket et areal på ca. 50 dekar i Prestebakkeskogen i Halden.

SKOGSELSKAPET

Skogselskapet fyrer i Friluftslivets år

Åpningen av Friluftslivets år 2025 ble markert 18. januar, med «Hele Norge bålet». Skogselskapet hadde i den forbindelse arrangementer over hele landet, og var også en del av fellesarrangementet ved Sognsvann.

– Skogselskapet er aktive med friluftaktiviteter og -arrangementer for allmennheten, noe som er bakgrunnen for at vi de siste sju årene har vært medlem i Norsk Friluftsliv. Kunnskap om helheten skogen representerer er viktig. Det er der vi har vårt samfunnsoppdrag, og det er det vi tar med oss inn i Friluftslivets år, sier Helene Nygaardsvik Ruud, administrerende direktør i Skogselskapet.

Kronprins Haakon var en av dem som besøkte Skogselskapets stand på Sognsvann, hvor han i tillegg til å få grillet Dovre-rein i lompe også fikk høre om skogsaken anno 2025, og hvordan Skogselskapet jobber med prosjekter for barn, unge og friluftsfolk.

– Skogselskapet snakker om friluftsliv og folkehelse, og hvordan skogen gir oss et sted å koble av og nyte naturen. Vi snakker om skogen som klimavinner, og vi snakker om hvordan et godt skogbruk er en viktig ressurs for framtiden vår. Det er nettopp denne helheten vi ønsker å skape større forståelse for, formidlet Ruud til kronprinsen.

Kronprins Haakon var blant de mange som besøkte Skogselskapets stand på Sognsvann, og fikk høre hvordan Skogselskapet ser på skogen framover.

Lang kø og ivrige hjelpere – små og store fra Skogselskapet sørget for grillet Dovre-rein i lompe til en lang rekke besøkende under fellesarrangementet «Hele Norge bålet» på Sognsvann 18. januar.

ØSTFOLD

Fag og nettverk

Skogselskapet i Østfold jobber aktivt med flere skoleskogdager, skogdager, skogkvelder, fagdager og foredrag i samarbeide med Skogselskapene i Telemark/Buskerud, Oslo/Akershus, Tomb vgs, Kalnes vgs, Glommen Skog og Viken skog.

Videre arbeides det kontinuerlig med å videreutvikle nettverksam arbeidet mellom de skogbruksansvarlige i kommunene i Østfold, og å legge til rette for selvstendige skogsarbeidere så de har gode og forutsigbare vilkår for å utføre

skogsarbeid i regionen. Dette arbeidet gjøres igjennom Skogforum Østfold, hvor Skogselskapet i Østfold har sekretær- og pådriverrollen.

MØRE OG ROMSDAL

Gjentar suksess med hjortejakt til alle

Skogselskapet i Møre og Romsdal valgte å gjøre hjortejakta på vår eiendom ved Svartløkvatnet i Ålesund kommune tilgjengelig for alle i 2024. Bakgrunnen er at hjortejakt ikke er så lett tilgjengelig om du ikke er godt kjent med grunneiere. Prisnivået for å leie terreng er også høyt for mange. Dette gjelder spesielt de yngre jegerne som er studenter eller i etableringsfasen i livet.

Modellen vi valgte å gå for på Svartløken var å leie ut dagskort gjennom portalen inatur.no. Her ble det solgt to korttyper; et for jaktleder og et for jaktlagsmedlem. Det er kun ett jaktleder kort tilgjengelig per dag i sesongen, men jaktleder kan ta med seg så mange jaktlagsmedlemmer hen vil så lenge disse også løser kort. Kortprisene var satt til henholdsvis 300 kr. og 150 kr per dag. Ved felling av dyr tilkommer en kilopris for det felte dyret. På denne måten blir ikke tilgangen for å få jakte hjort så veldig kostbar, og en må kun betale et større beløp om en er heldig og får felt et dyr.

Totalt ble det solgt jaktkort på til sammen 42 ulike jakt dager i 2024. Av

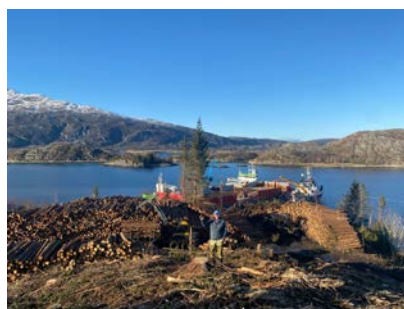
kvoten på tre dyr ble det felt ei kolle, så utbyttet kunne nok ha vært bedre. Svartløken er et rent utmarksterreng uten dyrka jord, og mye av terrenget er bratt. Det er med andre ord ikke lettjaktet, og det forklarer nok også utbyttet. Snittalderen på dem som løste kort var 36 år, så det er tydelig at det i hovedsak var den litt yngre delen av jegerstanden som valgte å benytte seg av tilbudet.

Skogselskapet i Møre og Romsdal har fått mange gode tilbakemeldinger på at vi har valgt å gjøre hjortejakta tilgjengelig for alle. Vi kommer også til å videreføre tilbudet i 2025. Jaktkort vil bli lagt ut på inatur i løpet av juli. Vi eier også en flott hytte på Svartløken, som også vil bli lagt ut for leie gjennom inatur i løpet av våren.

SOGN OG FJORDANE

Informasjonsmøter om skognæringa i Vestland

I slutten av februar holdt Skogselskapet i Sogn og Fjordane tre informasjonsmøter om skogressursen i tre ulike kommunar. Dette var i samarbeid med lokale virkeskjøparar, skogbrukssjef i kommunen og fylkesskogmeisteren. Skogselskapet har ynskje om å få til fleire slike møter i fleire kommunar for å synleggjere skog- og trenæringa i fylket, og samtidig gjere politikarar og kommuneadministrasjonen bevisste på den store skogressursen. I åra framover vil det bli mykje hogstmoden skog, og næringa og mogelegheitene vil vekse. På alle møta var det bra oppmøte og stort engasjement.

HELGELAND

Stor avvirkning av sitkagran i nord

Nord-Norges største tømmerdrift ble gjennomført på Lauvøya og Finkona på Ytre Helgeland i vinter. Om lag 25000 kubikk ble avvirket – hovedsakelig sitkagran.

Håkon Øyen, tidligere skogbrukssjef iblant annet Alstahaug kommune på Ytre Helgeland, og fram til nylig fortsatt oppsynsmann for noen av Skogselskapets eiendommer i området, var i sine unge år skogreisningsleder i samme område. Han var med på

å plante deler av arealene som nå er avvirket. Øyen har passert 80, og har vært en «institusjon» i Helgelands-skogbruket i en mannsalder.

Styreleder og daglig leder i Helgeland Skogselskap, Magnar Johnsen (med caps på bildet) var også med under avvirkningen. Øyen og Johnsen kan konstatere god vekst på sitkagranen som ble felt. Arealene skal nå replantes.

ØSTFOLD

Meatpower

I 2025 inngikk Skogselskapet i Østfold en treårig samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo og Forskningsrådet. Skogselskapet i Østfold skal i hovedsak ha ansvar for stell og vedlikehold av fangstfeller og åtestasjoner for villsvin rundt i Østfold. Skogselskapet skal bidra med kunnskap og erfaring innen skogbruk, og å bygge nettverk mellom skogeiere og jegere i regionen. Vi skal blant annet bidra med lokal kunnskap om villsvinbestanden, samt utføre feltarbeid og oppsøkende virksomhet.

På scenen stod professor i utviklingspsykologi Anne Inger Borge, overlege Gro Selås, skogbadguide Bente Øien Hauge og tidligere friidrettsutøver Yngvar Andersen – i tillegg til våre egne Helene Nygaardsvik Ruud og Ruben Rundsveen Bøtun.

Stor interesse for skog og helse

Over 230 var samla på kulturhuset i Sogndal for å høyre om korleis naturen kan betre helsa.

Helse er eit viktig tema, i eit land med rekordhøgt sjukefråvær på om lag sju prosent. Spesielt i vinterhalvåret ligg sjukefråværet om lag ein prosent

høgare enn sommarhalvåret (nav.no). Skogselskapet i Sogn og Fjordane arrangerte ein Natur og helse-kveld der ein såg på korleis naturen påverka helsa, spesielt den mentale, og korleis ein kunne nytte seg av den.

Dei som har studert og jobba med skog er bevisst på at skogen og naturen har ein positiv effekt på helsa vår, og det å tilbringe tid ute i naturen viser seg å påverke amygdala, ein del av hjernen som blant anna

regulerer stress. Det gir også fysiske, psykiske og kjenslemessige fordeler (forskning.no).

Dagleg leiar i Skogselskapet, Ruben R. Bøtun, fortalte dei 230 deltakarane om korleis den tragiske ulykka i Sogndalselva i september 2024 førte til at ideen om ein slik fagkveld blei til. Målet med kvelden var å bevisstgjere flest mogeleg om at ein kan bruke naturen for å prøve å unngå dei mørkaste periodane i livet.

Direktøren i Det norske Skogselskap, Helene Nygaardsvik Ruud, starta foredrag med å formidle korleis Skogselskapet arbeider, og viktigheita med fokus på samspelet mellom bruk av natur og helse, spesielt i Friluftslivets år.

Forsker Anne Inger Helmen Borge frå Universitet i Oslo gjekk inn på skogpsykologi, og synta resultat frå forskning på utetid blant barn og unge.

Ruben Rundsveen Bøtun og Yngvar Andersen.

Der skogen hadde ein stor betydning for barnas mentale helse og hjernen som viser endring etter tur i skogen, men ikkje i byen.

Overlege Gro Selås på indre Sogn Psykiatrisenter, opprinneleg frå Agder men busett i Sogn, fortalte om arbeid med menneske i alle slags livssituasjonar og med mange ulike typar plagar og sjukdommar.

Skogsbadguide Bente Øien Hauge fortalte om sin første erfaring med stupbratte lier i Lærdal i vaksen alder, og hennas inngang til bruk av naturen. Med skogsbad (shinrin-yoku) er det meir fokus på å ta inn skogens atmosfære med alle sansane.

Yngvar Andersen, treningsguru og gründer, haldt eit foredrag der han ikkje kunne unngå å aktivisere publikum med nokre enkle øvelsar. Han formidla om viktigheita med å komme seg over dørstokkmila, og ein treng ikkje å vere lenge i aktivitet. Litt er betre enn ingenting. ☞

Noen av våre notater fra kvelden:

- ☞ Barn i skogen: en kjempespennende studie med mange funn, bla. mindre aggresjon og utestengning ved tid i skog
- ☞ Skogpsykologi: Samspill mellom skogen og våre tanker, følelser og atferd
- ☞ Å være i skogen reduserer nivåene av stresshormonet kortisol
- ☞ Forbedrer humøret: Grønne omgivelser stimulerer produksjonen av serotonin
- ☞ Skogen gir oss en pakke med sanseinntrykk og hjernen restaurerer seg - tiden til grubling reduseres
- ☞ Skogen «booster» amygdala, som er spesielt viktig for læring, hukommelse og sosial atferd.

Skogselskapet på utekontordag. Har dere utekontordag – send oss gjerne bilde!

Grønne pauser

120 minutter i skogen hver uke har målbar effekt på både kropp og sinn. Det er under 20 minutter hver dag.

Kan du legge turen til eller fra jobb, butikk eller trening gjennom en park eller nærskog? Invitere en venn til en bålprat, i stedet for på et kafébesøk? Eller hva med å bytte ut den obligatoriske feiringen på jobb – marsipankake og sur kaffe – med å ta hele teamet med på en tur vekk fra skjerm og ut mellom trærne?

Skogselskapet er medlem i Norsk Friluftsliv, som har laget aktivitetsforslag i forbindelse med Friluftslivets år 2025. Forslagene er myntet på barn, men fungerer minst like godt for voksne. Sitter du fast foran skjermen – her er litt inspirasjon fra «Friluftsknappen». Klarer du fem i uka?

- ☞ Gå til en høyde med utsikt
- ☞ Finn et tre og lær hva det heter
- ☞ Prøv en tur i regnvær
- ☞ Lytt til lyder i naturen
- ☞ Utforsk din nærmeste sti
- ☞ Se på stjernehimmelen
- ☞ Gå i mørket med lykt
- ☞ Let etter dyrespor
- ☞ Luft en hund på tur
- ☞ Se etter en hjerteformet stein
- ☞ Gå barfoot
- ☞ Lag et turkart og gå til et sted på kartet
- ☞ Spis ute i naturen
- ☞ Sov en natt i naturen
- ☞ Klatre i et tre
- ☞ Plukk søppel i naturen

Etter en høstjakt på Strand i Numedal. På trappen sitter kong Haakon og Axel Heiberg, bak står Fridtjof Nansen og Ragnhild Meyer (gift med Axel Heiberg). (Foto fra boken Det Norske skogselskap gjennom 50 år)

Tre konger på trammen

Jaktfølget sitter mysende på trammen i høstsola, omgitt av dagens fangst av ryer og harer. Blant jegerne er både kong Haakon, Fridtjof Nansen og Axel Heiberg.

– Axel Heiberg her. Folk kaller meg for skogkongen. Men nå har De avsatt meg med den boka Deres.

Slik introduserte Skogselskapets grunnlegger seg på telefon til forfatter Christian Gierløff, etter utgivelsen av «Skogen og folket» i 1923. Den frittallende boken tok for seg skogsaken, og Gierløff lot heller ikke Skogselskapet unnslippe kritikk.

Men skogkongen var ikke bitter – tvert imot sørget han for å distribuere debatt-

boken over hele landet, skriver Per Vogt i «Det norske Skogselskap gjennom 50 år».

Arven etter Heiberg sitter godt i veggene hos Skogselskapet: Uenighet og meningsbrytning er ikke farlig. En levende debatt er et tegn på et levende engasjement for skogen, og det er det viktigste av alt.

Heiberg var engasjert i mer enn skog. Sport, og særlig ski, gjorde at han tidlig ble oppmerksom på Fridtjof Nansen.

Han støttet Grønlandsferden, og ble en av drivkreftene i komitéen til støtte for Polhavsekspedisjonen. Heibergs innsats for Nansen ble aldri glemt. Engasjementet hans for polarforskningen er også synlig på globusen: langt nord ligger Axel Heibergs land, Canadas sjette største øy – navngitt av Otto Sverdrup etter at Heiberg støttet også hans ekspedisjon.

Friluftsliv og alt det førte med seg var Heibergs største interesse i ungdommen.

«Ute i naturen følte han seg hjemme, som kanskje intet annet sted. Og mest av alt i skogen. Den hadde vært hans kjærlighet fra unge år; en selsom kjærlighet i de tider, da fødte bygutter sjelden eller aldri kom seg utenfor bygatene, og da en tur opp Vestre Aker var det aller mest våg-somme og 'romantiske' en Karl Johans-

herre kunne tenke seg», skriver Per Vogt.

Heiberg kjøpte på 1880-tallet en vanskjøttet skoggård i Numedal, kalt Strand. Han leide også flere eiendommer i det samme området, hvor han bygde jakt-hytter. Men Karl Johansherren Heiberg var ikke alene i fjellet: I 1908 ble det skutt 500 ryper i området. «Det året

deltok forresten både Kong Haakon og Fridtjof Nansen i høstjakten», skriver Vogt. På bildet fra trammen på Strand er det tre konger som myser mot høst-solen: Kong Haakon, polarkongen Fridtjof Nansen, og skogkongen Axel Heiberg.

Axel Heiberg og kong Haakon.

I forbindelse med Skogselskapets 100-årsfeiring, plantet Kong Harald en barlind utenfor kontoret vårt.

Skogselskapets høye beskytter

Kong Harald er Skogselskapets høye beskytter, som både hans far og farfar har vært.

Kong Haakon VII ble Norges konge etter at unionen med Sverige ble oppløst i 1905. Kongen gjorde mye for raskt å sette seg inn i norske forhold, både politisk og kulturelt. Blant annet introduserte Fridtjof Nansen kongefamilien for den norske folkesporten: ski.

Kong Haakon ble også Det norske Skogselskaps høye beskytter. Beskytterskapet ble senere videreført av kong Olav V, og i dag er kong Harald V Skogselskapets høye beskytter.

Kong Harald gjestet Skogselskapet i anledning 100-årsjubileum i 1998. Det er blitt fortalt at kongens adjutant skulle løfte på hatten for å signalisere at tiden for lunsjbesøket var ute. Kongen må ha likt seg godt i selskap med Skogselskapets styre; adjutanten måtte signalisere meget tydelig. Synlig bevis for det kongelige besøket står i Skogselskapets hage, i form av en diger barlind plantet av majesteten.

«Kongelige beskytterskap har en lang

historisk tradisjon. I tidligere, mer urolige tider kunne det ofte dreie seg om faktisk, fysisk vern i form av livvakter eller et vernebrev fra en konge eller en fyrste. I våre dager er formålet med beskytterskapene at de kongelige kan bidra til å øke kunnskapen og oppmerksomheten rundt disse organisasjonene og det viktige arbeidet de gjør», skriver Kongehuset.no om ordningen.

Det norske Skogselskap ble stiftet i 1898. Skogselskapets formål er å fremme forståelsen for skogens mangesidige betydning, og å arbeide for et godt skogbruk.

Kilder: Kongehuset.no, Skogselskapets arkiver, Det norske Skogselskap gjennom 50 år

Jubileumsår

Fem fylkesskogselskap runder 125 år i 2025

I år er det 125 år siden fylkesskogselskapene i Østfold, Oppland, Buskerud og Telemark, Oslo og Akershus og Troms ble stiftet. Det markeres på ulikt vis – det faglige innholdet spenner fra etablering av framtidsskog til kampen om arealene, mens Oppland vier dagen til barna.

SKOGSELSKAPET I ØSTFOLD

Skogselskapet i Østfold skal ha jubileumsfeiring på årsmøtet 17. juni, med påfølgende jubileumsmiddag. Årsmøtet vil finne sted på Østre Kjærnes gård i Våler.

Seniorforsker Svein Solberg fra NIBIO og tidligere skogbrukssjef Bjørn Pettersen står for fagprogrammet. Fagtemaet vil omhandle etablering av en mer robust framtidsskog i et stadig villere og våtere klima. Bjørn Pettersen tar for seg utfordringen med våre viltarter som stadig kommer nærmere urban bebyggelse.

Invitasjon til alle medlemmer sendes ut i mai, med flere detaljer om programmet samt veibeskrivelse.

SKOGSELSKAPET I OSLO OG AKERSHUS

Onsdag 11. juni markerer sine 125 år med et skikkelig jubileumsarrangement, og ber medlemmene sette av dagen for en faglig og sosial begivenhet.

Tema for dagen er stedstilpasset skogbruk, og kampen om arealene. Det blir fagprogram både ute i skogen og inne, før dagen avsluttes med

middag på Herredshuset på Jessheim. Årsmøte for Skogselskapet i Oslo og Akershus blir etter sommerferien. Innkalling og årsmelding kommer i god tid.

SKOGSELSKAPET I OPPLAND

Skogselskapet i Oppland markerer jubileet med Barnas Skogdag, og inviterer til stor feiring fredag 6. september, kl. 11.00–15.00, på Sletta ved gamle Balbergbakken i Lillehammer.

Skogselskapet i Oppland inviterer til en dag full av spennende aktiviteter for både barn og voksne: Skogsti, båltenning og enkel matlaging. Bygging av broer og andre praktiske oppgaver, og skogvandring med innblikk i skogbruk og naturforvaltning.

Her blir det noe for hele familien – både lek og læring! Du møter blant annet Statskog, BirdLife, Skogeier-

foreningen, Skogeierlaget, 4H, Bonde- laget og Naturvernforbundet – alle med aktiviteter og kunnskap å dele.

– Vi ønsker å bruke jubileet til å se fremover – mot framtidens skog og generasjoner.

Alle er hjertelig velkomne: barn, foreldre, besteforeldre – og selvsagt medlemmer av Skogselskapet i Oppland. Velkommen til en dag i skogens tegn! inviterer Oppland.

Troms skogselskap og Skogselskapet i Buskerud og Telemark planlegger også markeringer, og sender ut informasjon når dato og program er satt.

Besøk www.hurdagene.no
for mer info, eller følg
Hurdagene på Facebook.

Hurdagene 2025

Norges ledende fagmesse for skogbruket

Ventetiden er snart over! Etter tre lange år kan vi endelig åpne portene til Norges desidert største fagmesse for skogbruket den 19. september. I løpet av to innholdsrike dager blir du servert det aller nyeste innen maskiner, utstyr og teknologi – alt tilpasset skogbrukets fremtid.

Her kan du få nye impulser, oppdage spennende innovasjoner og kanskje til og med gjøre en god handel. Men én ting kan vi garantere allerede nå: Den gode skogbrukspratene kommer til å sitte løst.

OPPLEV, UTFORSK OG TEST DET NYESTE INNEN SKOGBRUK

På Hurdagene får du ikke bare se det nyeste utstyret – du kan også kjenne, lukte og teste alt fra håndholdt verktøy, motorsager og kjettinger til mobile sagbruk og veivedlikeholdsutstyr. I tillegg får du oppleve de største og mest avanserte skogbruksmaskinene. Vi kan allerede nå rope spennende nyheter innen maskinell planting – bli med og se denne og mange andre maskiner som vil forme fremtidens skogbruk.

FAGMESSEN FOR ALLE – UANSETT INTERESSE OG ERFARING

Er dette en messe kun for de som kjører de største maskinene? Absolutt ikke. Enten du er skogeier, maskinfører, student, jobber i forvaltningen, forsker eller bare nysgjerrig på skogbruk, vil du finne noe som fanger. I tillegg til de råeste maskinene og det mest avanserte utstyret får du muligheten til å lære mer om den nyeste forskningen. Bli med dyktige fagfolk ut i skogen og få innsikt i det aller siste innenfor bærekraftig skogsdrift og innovasjon.

BARNAS EGEN SKOGVERDEN

Hurdagene er ikke bare for de voksne – også de minste får muligheten til å prøve seg som ekte skogsgutter og -jenter! I vår populære «Barneskog»

venter morsomme leker med skogs-tema, spennende aktiviteter, og kanskje en premie for å ha fullført en lærerik skogsti. Hvor gøy er ikke det?

MAT, STEMNING OG GODE OPPLEVELSER

Blir du sulten underveis? Ingen fare – vi sørger for rykende varme fristelser direkte fra grillen! Her finner du noe for enhver smak, slik at du kan holde energinivået oppe og få mest mulig ut av dagen.

Velkommen til Hurdagene 2025 – Norges største fagmesse for skogbruket! Vi gleder oss til å se deg der. ☺

Mer skog, mindre skjerm!

Barn, unge og skoleverket har alltid vært Skogselskapets viktigste målgruppe. Enten prosjektene er rettet mot skole eller fritid, er målet å skape nysgjerrighet og varig engasjement for skogen og alt den representerer.

Vi vil øke kunnskapen om skogens kretsløp, betydning som råstoffkilde, klimareparatør, rekreasjonsområde, og som leveområde for planter og dyr.

Vi vet at det beste stedet å lære om skogen, er i skogen. Derfor legger våre prosjekter alltid til rette for aktivitet og utforskning i nærs skogen. Gjennom våre fylkesskogselskap og digitale satsinger sørger vi for aktivitet i skogen over hele landet.

EKSEMPLER PÅ TEMA:

- ☞ Fotosyntesen og skogens rolle i klimakampen.
- ☞ Ulike treslag.
- ☞ Artsgjenkjenning og livet i skogen
- ☞ Allemannsretten og hensynsfull ferdsel.
- ☞ Skogen som fornybar ressurs og næringsgrunnlag.
- ☞ Bruk av skogen i dag og i tidligere tider.

Vi jobber også med rekrutteringsprosjekter rettet mot ungdom, blant annet ved å tilby sommerjobb i JOB:U.

Med **Skog på timeplanen** tar vi veien om skjermen for å motivere til uteskole i neste sving. Skog er folkehelse, klimavinner og det vi skal leve av fremover.

Kong(l)le for en dag er en meget populær, landsdekkende interaktiv skoleskogdag med konkurranser og aktiviteter.

Den store plantedagen er en skoledag med deltakere fra hele landet, der planting av ny skog og læring om treets kretsløp er tema.

JOB:U er et prosjekt hvor ungdom driver ungskogpleie i minst tre uker som sommerjobb.

Skogselskapet har arrangert **skole-skogdager** i en årrekke, og i 2024 deltok 11 802 grunnskoleelever fra hele landet på en skoleskogdag. Dette er en skoledag fylt med mestring og læring ute i skogen.

Naturen som læringsarena: Vi deltar på fagsamlinger for lærere og pedagoger rundt om i landet. Gjennom å inspirere de som jobber med barn og unge til daglig til å ta med læringen ut i naturen, kan vi påvirke slik at flere barn får de positive effektene av læring i friluft. Et samarbeidsprosjekt i regi av Norsk Friluftsliv.

Les mer om prosjektene og finn informasjon om påmelding på skogselskapet.no/barn-og-unge

Medlemmene våre er ekte skogentusiaster

Skogselskapets satsingsområder er skog som folkehelse, skog som klimavinner, og et godt skogbruk. Som medlem i Skogselskapet bidrar du til arbeidet for å øke kunnskapen om skogen!

Kjenner du noen som burde bli medlem i Skogselskapet? Som en ideell medlemsorganisasjon er vi avhengige av fellesskapet for å spre vårt budskap om skogens mange verdier.

Ditt medlemskap og engasjement bidrar til at flere får øynene opp for skogens betydning – for naturen, samfunnet og fremtidige generasjoner.

MEDLEMSFORDELER

Som medlem i Skogselskapet får du også gunstige avtaler med anerkjente leverandører. Full oversikt over medlemsfordelene finner du på vår nettside.

For å få tilgang til disse fordelene, må vi ha oppdatert kontaktinformasjon til deg. Enten en e-post-adresse eller et telefonnummer, hvor vi kan sende medlemskort med rabattkoder.

ER DU USIKKER PÅ OM VI HAR RIKTIG INFORMASJON?

Ta kontakt med oss på info@skogselskapet.no så hjelper vi deg!

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

NR. 4

APRIL 1925.

33. AARG.

Til ungdomslagsfolk i Aust-Agder

Skogsaki er ei av de største saker som er uppe i tidi. Og daa ikkje minst for Aust-Agder. Styret i Aust-Agder ungdomslag tok allereide i fjor stoda til at kvart ungdomslag innan samskipnaden skulde halda minst ein plantedag i aaret. Men som ein vil minnst so vart det ikkje plantor nok, og planen vart mykje av den grunn ikkje sett ut i livet.

Men iaar skal det værte plantor og frø aa faa. Einskildlagi kann berre venda seg til Aust-Agder skogselskap, adr. A. Løvlad, Froland st., og dei vil faa plantor og frø f r i t t .

Likeins kann einskildlag som skulde ynskja det faa fylkesskogmeisteren til aa rettleida seg – sjølv sagt so langt tidi hans rekk til dette – ogso berre med aa venda seg til skogselskapet.

Skogsaki og plantning av skog skal ikkje eg koma nærare inn paa her. Gjennom dei fredrag som Chr. Gierløff heldt i nokre lag i fylket i fjor, og vel aller mest gjennom boki hans «Skogen og Folket», som alle lag hev faat og truleg dei fleste lagsfolki hev lese, vil ein vera klar over det materielle og aandelege verd skogen hev for folket.

Men eg vil her kasta fram ein tanke, som etter mitt vilt vilde setja kveik i skogplantning i innan ungdomssamskipnaden, og det er at einskildlag i bygdene freistar aa eigna til seg ein skogteig som høyrer laget til. Attaat det at dette vilde verka til aa verta kvitt ordskifte um kvar ein skulde planta, so vilde ein sovoren teig binda ungdommen saman i arbeidet for aa gjera denne teigen til det lysande fyredøme um kva s k o g p l a n t i n g kann føra til.

Helst i a u g e s y n e t burde denne teigen liggja. Og daa aller helst i nærleiken av ungdomshus eller der ein teknkte aa faaa tuft til eit slikt. Truleg finst det stader der det er raadlaust for laget aa skaffa seg ein slik teig, og der lyt einskildlagi ta fatt med planting paa annan manns grunn. Kannhenda helst daa i offentlege skogar, kommunale eller statsskogar.

Hovudsaki er sjølv sagt fyrst og fremst at ungdomen i Aust-Agder tek fatt paaskogsaki og løyser ho slik som tilhøvi paa staden gjev høve.

Aust-Agder ungdomslag

Bj. Kateraas

NYHETSKLIPPET

Statskog oppgraderer Skogvokterboligen på Storjord

I forbindelse med Landbruks- og matdepartementets 125-årsjubileum har Statskog valgt å oppgradere Skogvokterboligen på Storjord for å gjøre den tilgjengelig for rullestolbrukere og personer med nedsatt bevegelighet.

Skogvoktergården har historiske røtter tilbake til 1864, da Indre-departementet finansierte oppføringen som del av Det Nordlandske Forstmesterdistrikt. Våningshuset er fredet og regnes som en del av Norges kulturhistoriske eiendommer. Bygningen var tjenestebolig for Skogvesenet fram til 1957 og er i dag tilgjengelig for korttidsutleie gjennom et samarbeid med Saltdal turistenter.

Gjennom denne gaven ønsker Statskog og Landbruks- og matdepartementet å legge til rette for økt tilgjengelighet og bruk av historiske bygg, slik at flere kan få oppleve norsk skogforvaltning og kulturarv.

Pressemelding fra Landbruks- og matdepartementet 24.03.2025

Skoginntekta auka med 12 prosent

Skogeigarane med positiv næringsinntekt i 2023 hadde i snitt ei inntekt frå skogbruket på 75 000 kroner. Det er ein auke på 12 prosent frå året før.

I alt hadde 17 600 skogeigarar positiv skoginntekt. Storleiken på den gjennomsnittlege næringsinntekta frå skogbruket varierer med storleiken på det produktive skogarealet og kvar eigedommane ligg. Storleiken på skogfondstrekket har òg tyding for næringsinntekta.

Skogeigarar i Innlandet hadde ei gjennomsnittleg næringsinntekt frå skogbruket på 107 000 kroner. I Møre og Romsdal var snittet 36 000 kroner.

Gjennomsnittleg skogeigedom er på om lag 500 dekar. For skogeigarar som eig mellom 5 000 og 20 000 dekar produktiv skog, låg gjennomsnittleg næringsinntekt frå skogen på 351 000 kroner. Skogeigarar som eig over 20 000 dekar produktiv skog hadde eit snitt på 1,1 millionar kroner. 70 prosent av skogeigarane med positiv skoginntekt hadde mindre enn 50 000 kroner i næringsinntekt frå skogbruket i 2023.

Gjennomsnittleg hogstkvantum for dei 11 400 skogeigedommane som selde tømmer til industriføremål i 2023, var 999 kubikkmeter.

(Pressemelding fra Landbruks- og matdepartementet 24.03.2025)

NATURSTIPLAKATER

– INFORMASJON I FELT OM ALLE SKOGENS VERDIER

Behovet for informasjon om skog og dens mange verdier er større enn noensinne. Benytt anledningen til å spre kunnskap om skogens viktige rolle for natur, miljø og samfunn i forbindelse med Friluftslivets år 2025 da enda flere inviteres til å bruke naturen.

Bestill naturstiplakater fra Skogselskapet

Plakatene er perfekte for å informere om skogens ressurser og betydning. På nettsiden finner du 200 naturstiplakater under temaene skogbruk, skogøkologi, fauna, flora, sopp og lav. Skreddersydde plakater kan bestilles.

Pris på forespørsel – prisen varierer med antall bestilte plakater. Kontakt oss i dag for mer informasjon og bestilling.

Se alle skiltene på

bestilling.skogselskapet.no

Til høsten inviterer Statskog og Skogselskapet til:

BARNAS SKOGDAG

Til alle barn i Norge – hør hør!

Visste du at **40 prosent av Norge er dekket av skog**, det er ganske spesielt. Det er ikke mange andre land i verden som har så mye skog. Noe annet som også er ganske kult, er at **mye av den skogen faktisk er din og min**. Staten er den største skogeieren i Norge – gjennom Statskog. Og staten, det er deg og meg, og mora di og læreren og han i butikken. Alle som bor i Norge.

Men hva skal vi gjøre med all denne skogen? Tømmerstokken kan bli til papir, maling, medisin, sminke og klær. Du kan faktisk tre på deg et tre.

Og så er det det med tur, da. Da jeg var liten sa foreldrene mine til meg at det var bra for meg å være ute og klatre i trærne. Alle unger får beskjed om det. Gå ut og få deg noe frisk luft, sier de voksne, og så sitter de inne sjæl??!

Jeg veit ikke åssen det er med dere, men jeg har aldri vært spesielt glad i at andre skal fortelle meg hva jeg skal gjøre. Særlig ikke hvis det er noe som er «bra for meg». **Men det å være ute i skogen, det er faktisk bra for oss. Friluftsliv, heter det.** Og nå i 2025 er det «Friluftslivets år», og alle skal liksom ut og få seg frisk luft.

Skog er folkehelse, klimavinner og det vi skal leve av fremover. Folkens, dette må vi kunne mer om – kom på **Barnas Skogdag**, som arrangeres 16 steder i landet i løpet av høsten, så skal du få lære litt om ett og annet. Enn så lenge, ta en titt på skogpatimeplanen.no!

Jeg sier bare, mer skog – mindre skjerm folkens!

Håvard Lilleheie
Friluftsmann

«Alle unger får beskjed om det. Gå ut og få deg noe frisk luft, sier de voksne, og så sitter de inne sjæl??!»

Statskog

SKOGSELSKAPET